Vasárnap. 30. Szám. Aprilis 10-kén, 1859.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

Megjelenik e lap minden Szerdán, Péntek és Vasárnap. Előfizetések minden ex. postakirataiból, a lapok kiadó hivatalához czímendő levelekben. Ára évnegyedre 3 ft 15 kr, félévre 6 ft 30 kr, évre 12 ft 60 kr váltpénzben.

A lap szellemi ügyei illető közlemények a szerkesztőséghez utasítandók.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS: A Szentgyörgy-téren, a Kendeffi-házak 1, 487. szám alatt.

KIADÓ-HIVATAL: A Köszépteremben, SZEM könyvkereskedésében.

Hirdetések minden négy hasábos egy sor után 7 ujkrért köszöntetetnek; folytonos hirdetésekről illő pár elengedtetik. Mindenik hirdetésre 30 ujkr bélyegdíj előre beszedtetik.

A lap anyagi ügyeit érdeklik: u. m. előfizetés, hirdetések, reclamatiok stt. a kiadó-hivatalhoz utasítandók.

(D.) Nem tudjuk minő kelete lesz Vahot vagy Pinzkéri urak kalendáriumának most, midőn elég kalendárium a félvilág fele a hánykodó politikai hirek zűrzavara miatt.

Mint a pajzán iskolagyerek kitárt karokkal édesgeti magához játszótársát, s azonban készen tartja kezét, hogy ha amaz leköltre fut, böven osztogassa fejére a „baraczk"-okat: igy képzeljük a francziák congressus melletti felkesedése mögött azon fehérvi harczi készületet, mely az czredek népesítésében, az algiri fegyveresek hazarendelésében, a divatos ágyuk s harczikészletek szorgos előállításban nyilatkozik, sőt míg kilátást nyujt arra is, hogy malhoban az Austria által fenyegetve állitott Piemont védelmére jelentékeny franczia csapatok tolassanak belebb az olasz földre.

Valóban, aligha csalódnak általában azok, kik a congressus eszméjét egyébnek tartják egy ürügynél az idő halasztására; mi alatt az Ausztriát fenyegető hatalmak mindinkább rendbe szedhessék magukat, talán azon nagy feladat megoldására, miről mult szeredai szemlénkben emlékeztünk.

Ausztria már, ugyhisszük, hadkészen áll, s czen időpontból kezdve csak az olasz fenyegetés ellen összevont seregre napónként százezerekre menő kiadása lévén, könnyen értheto, hogy minden elfutó nap, mely alatt egy harczoló sereg feltenülő nyugszik, a rátett rendkiviili kiadás miatt zsibbasztja czen fohatalmat. Ha az orosznak s Napoleonnak sikerül heteken, hawakon át harczlabon s mégis czata nélkül tartani Ausztriát: ellene oly békés háborut visel, mely rongálább lehet a vérontásnál. Pedig, hogy a végczél egy háboru Ausztria ellen, azt minden mozzanat mutatja; miért hányja a tengeri szél esetleg a franczia hajókat az Adria-tengerre? miért gyűjti az orosz sereget Bessarábiába? és miért mozdul meg éppen most ujból Montenegro?

Montenegro! e parányi herczegség, mit dőnt a mérlegben? kérdik talán olvasóink.

De ki kétkednék Montenegro vladikájának merészségében a franczia és orosz befolyásra következtetni? Montenegro színtén nevezetes pont a mostani európai kérdésben, mint minden Ausztriával szomszédos tartomány.

Vizsgáljuk meg ezen állításunkat.

Ausztria évtizedek óta jól ismervén Olaszhonban állását, ott magát hadtanilag a lehetőleg megcsöisítő. Verona, Mantua, Peschiera, Legnago, négy oly erősségé Lombardiában, melybe ha beleveti magát egy vereség esetére is a sikon, míg mindent megtarthat; miért? mert ezen négy erősség ama tartomány szivében mintegy négyszöget képezvén, alig nehány mértföldnyi területen, a felett annyira uralkodik, hogy egy győzelmes sereg éppen nem igazolhatná gyakorlatilag I. Napoleon azon nézetét, miszerint a bon be van véve, a várak mitsem érnek.

Mivel Lombardia az osztrák birodalomnak csak egy kis részecskéjét képezi, tehát a Ticinón netalán győzedelmesen átható sereg kénytelen volna crejének nagyrészét czen várak elzárására forditani, mely ót annyira gyengitené, miszerint nelezen lehetne képes ellenfelét abban háborítani, hogy hadjárata folytatására többi tartományaiból folyvást uj erőt meritsen.

Azt hisszük, hogy Ausztria ez előnyét, ugy Szárdinia mint Napoleon jól is belátta, s éppen ezért:

Szárdinia vasutait akint épité, hogy hadsereget az osztrák határszél azon pontjára öszpontosíthatja, hol reánézve hadtanilag legczélszerübb;

Napoleon pedig tekötelezte pártfogása által Montenegrot, hogy innen egykor egy osztrák hadsereget shakkban tarthasson, túl pedig Rómát és Civitavechiát még inkább megszálltva tartja.

Ezen felfogás szerint nagyot nyert a Montenegróban ujból jelentkező mozgalom — fontosságában, — és igen figyelemreméltó, hogy Napoleon temérdek sok hadi czervettet szerelltet fel, melylyel aligha nem az Adriára számit, hol ha bizonyos positiókat egykor elfoglalnia sikerülne, többet árthatna, mint Lombardiában, vagy a legatiókban is.

Nem vagyunk azonban katonák, hogy birálatot tartsunk a hadipositók felett: de annyit jól felfoghatunk, hogy a congressus hire után még mind fenyegetőbbeknek látjuk a hadkészületeket, s itt-ott jelentkező mozgalmakat; s azt hisszük, Ausztria is a congressus reményeire éppen mitsem épít, legalább a bécsi lapok hangja ezen felfogásra mutat.

Maga a hivatalos „Wien. Zeit." is egészen kijött sodrából, s közelebbről is idézve a „Constitutionnel" egy czikkét, melyben ez azt állitja, hogy Austria zsarolási rendszert követ, hogy elvisselhetlen adótró népeire, hogy kegyetlen ujoncozási törvényt bocsátott ki, tisztátalan pénzügyi rendszabályokhoz nyul, folytonos ostromállapot alatt kormányoz, a szerződéseket megszegi Olaszországban, s ott egy rosz kormány mellett propagál stb. (W. Z. és B. P. H. 77. sz. a.) hevesen visszalobbantja, hogy a franczia kormány mindőkét az orleánsok javaimak elkobzásával kezdé, a francia nemzetet minden szabadságától megfosztja, Cayennet és Lambessát a tiltáradásig népesíti, s hogy pénzügyén segitsen, a szegények filléreihez nyul stb."

Igy készülnek a hivatalos és inspirált lapok a béke malaszját hozandó congressusra.

A mostani harcz- és békekérdésnek kulcsa leginkább Londonban levén, kiváló fontossággal bir azon hir, melyet mint legujabbat közlék utóbbi lapunkban. Az angol parliament e hó végén fel fog osztatani; s igy éppen a krisis perczében a tory miniszterium fog cselekedni. Ez az intervallumba eső congressuson nevezetes sályt vetend a békepárt mérlegébe. A tory párt még mindig fog a hagyományos politikához ragaszkodni, legalább okunk van ezen föltevésre; s igy hiszszük hogy az ő ellenkező szándéka nagy gátokat vethet Napoleon harczias czéljai elébe. — Az oly fontos hire a békebarátok már addatlakomdákat tartanak; mi azonban még mind hiszszük, hogy ez a percznyi körülhajvelyke lehet ugyan hatással de a medrétől már is kicsapongó árt fel nem tarthatja. Napoleon s orosz harczias szándékai ugy Szárdinia merészségében, mint a szláv lajok mozgalmaiban még mind jelentkeznek, s midőn czen hatalmasságok a dolgot ennyire vitték, czére elhatározhattak: mit teendnek Angliával vagy nélkule! A nemzetiségi politika annyira előtérbe van állitva, hogy annak az eddigi államrendszerrel előbb utóbb meg kell birkozniz; IV. Henrich almai most a valósulásért küzdenek.

Szinészeink ügye V. — Midőn pár hó előtt szinészeink ügyéről szóló czikkeimet irtam, azokat a negyedik számval befejezetteknek tekintém. De az óta a magyar drámai szinészet ügyében Pesten szomoru valószinű dolgok történtek, miknek nem szabad figyelmünket kikerülniök, ha komoly szándékunk Erdélyben meghonosítani

---

UJ-TORDA KELETKEZÉSE.

(1601—19.)

Tordának egész éjszaki fele, mely ma Uj-Torda nevet viselt, népletelen lőn. Az ürcsem maradt házak leborultak, helyeiket s az utczákat tövisbokrok s dudva lepte el. Hol egykor békés emberek tanyáztak, vadak rémüvöltése hangzott. Az egész oly elhagyott, oly elvadultá válozott, hogy a vad növények között csak az egyedül fenálló dóm templom jelölé, hogy ott egykor város létezett.

Ily puszlasgban marad a mai Uj-Torda 1619-ig. Ekkor Betlhen Gábor fejedelem, hogy Erdély a nevezetes pontja ne legyen tovább is népteien, Uj-Tordát mindenk hozzá tartozójával háromszázra s egy nehány udvari gyalogjának adományozza, vitézségéb, ragaszkodásuk és honszeretetok jutalmul. Ez adománylevél, mely 1619. augusztus 25-kén két s 1624. jun. 23-án lőn a fejervári hongyülesen kiirdetve, a 300 főből álló csapat élére 2 vezér, 3 helyettes vezért, 36 tizedest s 3 zászláztartót teszem, s mindeniket névszerint emliti *). Köztuk oly sok szép családnév, hogy az ivadék önérzettel szemléli őseit azon koszoruban, mely legjelesb fejedelmünket testörsig gyanánt körüle. Az adománylevél, mely egész Uj-Tordát adja nekik, czimertel van ellátva, mit paizs idomu veres mezőn kék oltözetben haladó gyalosag képez; előtünk kék lovére vállra vetett bazogánynyal, s három zászló; a paizs fölött nyitott harczsisak, mit királyi diadem fedöz, az egész czimer két oldalát különféle sznü czirádák folyják körül. E czimer a névszerint előszámlált udvari hadnemesség-czimere, s az adománylevél minden ujjak számára, az utódokra is kihatólag, szinlén nemeslevél. A benne előszámlált, szépen donált férfiak közöl ma már soknak maradéka sincs. Kiknek nevét utódaik lendultak, s kiknek maradéki ma e czimek Tordán, ajlanak itt keresgyeletjétül: Károli László, Ujvári Mihály, Olah Mihály, Deli György, Dócsi Mihály, Rácz István, Kovács Péter, Enyedi János, Almási István, Pecki György, Nagy István, Pántos András, Györfi László, Farkas János, Szilágyi György, Sipos Antal, Lugossi Mihály, Jákó Mátyás, Bodó János, Baranyai István, Simon Péter, Bolonu György, Kis János, Bihari István, Vas János, Kolozsi Miklós, Horváth Mátyás, Komáromi György, Ferenczi Mihály, Benkő János, Torók István, Kapócsi Mihály, Turi Gáspár, Kövári Tamás*), Ajtony Mihály, Szegedi István, Gál András, Mezei Péter, Tordai György, Balog Péter, Pál János, Varga János, Szakács István, Jenei Miklós, Botos György, Szekely Pál, Makó György, Sándor Miklós, Szabó György, Ujlaki András, Szőllősi György, Kereszturi György, Vitéz Mihály, Andrási János, Fekete Mózes, Király Ferencz, Kósa György, Angyalosi Márton, Bányai Péter, Komáromi János, Korózsi Miklós, Erszényes István, Fodor István, Veres János, Kustona Mihály, Eördi István, Demjén Péter, Sassz János, Lengyel Tamás, Lakatos Péter, Makai Pál, Kövendi György, Gálfi Márton, Bolényesi Péter, Magyari András, Fabian Balázs, Sebestyén György, Borbély János, Rápothi Péter, Benczze Albert, Kocsis György, Salánki János, Bagamérí Márton, Budai János, Erdőgh Mihály, Sárközi György. A többi neve, minő egy Hatvani, Sonogyi, Csáki, Bori, Bodó, Oltumáni, Magocsi, Sajgó, Makrai, Kenessei, Hidvégi, Bakonyi, Lippai, Szécsi, Ilyefalvi, Décsei, Mindszenti, Bánrévi, Borosnyai, Balassi, Palossi, Kuthi, Fegyvernéki, Csalókózi, Fuleki, Révi, Nádasdi, Burján, Lázár, Halmágyi, Móré stb. Tordán ha nyomokat is hagyák, mondhatni isemerve.

E férfiak Torda elpusztult helyére léptek, a földon megosztoztak s Uj-Torda felvirult. I. Rákóczi György 1633-ben ujra lakosokkal telepité s az Uj-Torda O-val nepességze csaknem versenyez. Ennes délczegi népe még magán hordja az ősökről maradt buszke kutonás jelleget, s Torát egyikévé tevé a városokná, melyek a romlatlan magyar typust s tiszta nyelvet legjelevibben megőrzék.

A holtak csontmaradványit, kiket Basta hajdui felkonczolának, később az uj-torda templom hátsó részében egy nagy sirba temették, honnan 1740-ben, midőn a templomot s kerivet megujitották, kivették s a templomon kivül más sirba helyezték. Kövári Mihály.

(Vége.)

A kis Kerstin lakodalma s temetése.

(Liten Kerstins brölloept och likbegängelsen.)

Osvód ballada.

Bujtars a bujtarsi ügyen kéré meg:
Olyan vigan —
„Add hozzám Kerstint, szép kis testvérd!"
Vágyam érteég, ohajtoz.

„Kerstin még ifju; hadd gyarapodjék,
Olyan vigan —
El sem is birná a koronát még!"
Vágyam érte ég, ohajtoz.

„S hármilyen ifju legyen is Kerstin:
Olyan vigan —
Meg az idén hord koronát fürtin"
Vágyam érte ég, ohajtoz.

S a deli lánykát lóra emelve,
Olyan vigan —
Turge sok apród lovon követte...
Vágyam érte ég, ohajtoz.

S vivék a mátkát a szentegyházba:
Olyan vigan —
Arany fejékkel, arany ruhákba...
Vágyam érte ég, ohajtoz.

S mikor már benn a templomba voltak:
Olyan vigan —
Könyei arczán végig omollak.
Vágyam érte ég, ohajtoz.

S a mátka-szákre hogy leulteték:
Olyan vigan —
Könyei a fehér nedvesitték.
Vágyam érte ég, ohajtoz.

„Kérlek ob Isten! szávam meghallgad!
Olyan buson —
Vegy el engem mig a lomb lehervad!"
Vágyam érte ég, ohajtoz.

Pünkösdkor küldte menybe fohászát:
Olyan buson —
Szép mezőn már sirját megásák.
Vágyam érte ég, ohajtoz.

Fektetik Kerstint lágy ravatalra:
Olyan buson —
Angyalok állnak jobbra és balra.
Vágyam érte ég, ohajtoz.

Parton a testtel sirva menének:
Olyan buson —
Zenge nyomukban angyali ének...
Vágyam érte ég, ohajtoz.

És mikor a sir bő vala hányva:
Olyan buson —
Angyalok tüztek kereszlet rája.
Vágyam érte ég, ohajtoz.

Thali Kálmán. *)

---

*) Az adománylevél eredetijét az uj-torda reformáltak is levéltárában.

*) Az irő elődje.

*) A jelen sorok szerzőjét egy kitetet ad ki, miszerint az előczédetei fellivás lapjaink mellett is szót volt küldve. Szerk.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatja pentru Şcoală - BCU Cluj-Napoca.

és örökösöiteni a magyar színészetet; ha öseink nemes példáját követve a kolozsvári szinházat legalább is oda akarjuk emelni, hova darab időre emelték volt azon egyes nagylelkű honfiak, kik nagyobbára mind sirjaikban nyugosznak és kik ha meglátnák, hogy annyi áldozattal kezdett művöket miként folytatta a nemzet, bizony bizony művészetünk jövője felett kétségbeesve dölnének vissza sirjokba . . . no de ne érzelegjünk, ha szintén van is oknunk elkomolyodni akár jobbra akár balra nézünk.

Elmondom röviden a történteket, mint tényeket a nélkül, hogy mélebben ereszkedném azok taglalásába, elmondom aggodalmaimat és szerény véleményemet.

Pesten a nemzet állandósitván a magyar szinházat, azt a nemzeti szinészet központi intézetévé emelte, hova bejuthatni a magyar szinész szintely dicsőségének tartá, mint a franczia tudós az akademiai tagságot.

Igy csakhamar a legjobb erők ott esopontosultak össze is, a pesti nemzeti szinház darab ideig szépen képviselte a magyar szinművészetet. De fénykora nem volt, nem is lehetett tartós, a jelesek rendre elkezdtek halni, és helyőket kipótolni naprol-napra, évről-évre mind nehezebb lon, miután szinészi kipótlásnak nincs, a kolozsvári szinház, honnan a pesti legtöbb jeleseit nyeré egykor, hanyatlani kezdett, és így a szinészi sucrecesztia rendre majdnem egészen kiopadt.

Ehhez járultak még a legközelebbi szinházi események, miknek következtében a központi szinházat elhagyta Egressy, Szigeti, Réthi.

Sokan nemzetiellenességel vádolták ezeket, hogy e lépést tevék, és akkor tevék, mikor a szinháznak legtöbb szüksége volna reájuk.

Én más nézetben vagyok.

A nemzeti szinház ügyeihen való eljárás, a zene és pantomimának a dráma fölibe helyezése, a drámai személyzetnek az operaihoz aránytalan dijazása, az iránt nevezetektehen azon aggodalmat keltheti fel, hogy ha ez továbbra is eként lesz, a dráma a központi szinháznál végkép elcsenevészet, mint aztán a lelelősséget az intézet ügyei nem ismerő közönség az ő nyakukba is háríthatná. Szóval több tekintélyre ohajták emelni a drámát azon nézetből indulva ki, hogy fölég az, és nem az opera, meg balet lebegett az alapitók szeme előtt, midőn a magyar Thaliának templomot emeltek.

Azonban, legyen bár igaza e triumvirátusnak, vagy nem, tény az: hogy elhagyták az ősz intézetet, minek eddig igen hasznos és kitünő tagjai voltak; tény az: hogy hiányozásuk nagyon is észrevehető lesz, sokkal észrevehetőbb mint nehány év előtt, midőn a művészi kosszurubó nem hiányzott Lendvay, Fáncsy, Szentpéteri stb. Tény az, hogy e legelőbe állul a vidéki szinészek előtt csebbiák a központi intézet tekintélyét, (joggal vagy nem, azt ismét nem fürkészem) már pedig ha nemzeti szinészetünk sem képezdével, sem egy tekintélyes központtal nem birand, és az egyes jelesbek minden irányba szétrebbennek, almodnunk sem lehet, hogy a művészet e neme honunkban emelkedjék, és azon üdvös hatást elöidézze, mit jobb körülmények között tölte a nemzet mélttó joggal és bizton várhatna.

Most tehát az ideje, hogy ébredjünk; most az ideje, hogy egy Pesten fölállitandó szini képezde alapját Magyarhonnal közen fogva megvessük, és le g ő l e g e, hogy nemzeti érdekből kiindulva a kolozsvári szinház alandóságtól felül mielőbb is komolyan gondolkozzunk, mi ily körülmények közöttt erkölcsi kötelességünkké is vált, ha megedoljuk azt, hogy a kolozsvári szinpad volt egykor a magyar szinészet bölcsője. *)

Ha ezt tesszzük, ha cselekvésünkben a művészet czéljait szem előll nem tévesztjük, szinháznunk czéljánl azt tűzzük ki, mit a régi görögök, a mennyiben a jelen korban az lehető, és szinháznunkat nem a pesti versenytársává, hanem a magyar szinművészet egyik központjává emeljük egyesitve itt egy jeles drámai szintársulatban mindazon kitünőbb szinészeinket, kik szétszórva itt-ott járják a vidéket; akkor ugy hiszem nem leend mitől felnie szinészetünknek a jövőtől. Akkor megtetünk azt, mivel a nemzetnek, mivel a művészet e neméneK, és mivel azon nemeslelkű öseink emlékének tartozunk, kik rilka áldozatkészséggel megvetették alapját a magyar szinészetnek.

Többet mondanom fölösleges lenne. A journalista kötelessége gyakorta csak az, mi a várfokon álló őrné; nem szabad hogy semmi is elkerülje figyelmét, és ha vészélyt lát, vagy csak gondol is látni, kiáltania kell: „vigyázz.“ Ha rosz regrutákent idejo elöst rebbentem fol az alvókat, szolgáljon nemi mentségemül a jószándék, habár tudom hogy akkor a közvélemény kérfelhetlenül kimondja rám itéletét, mit az ügyért békén eltürök; ha pedig a regruta figyelmeztetése helyes volt, akkor tudom az nem is marad eredmény nélkül, mert Erdély lelkes magyarsága mindig tudta mit kell nemzetiségért és nyelvért tenni, miért bizonynyal mindig is menden áldozatot megteend.

G. L. K.

Haporton, márcz. 20. Az utolsó tüzvész, mely hirlapjaink tudva van, (ámbár ha lakta helységem krónikajából indulnék ki, azoknak csak dézmája jut a nagy kárnak, és ezek-ellen) történt Sz. Agotán multhó 17-én, a holott is valójában nagynak lehet mondani a szerencsétlenek számát. Azon sok fáradtságon után, mi benne van, különösen magyarokat e részben napoznia ér, com lehet elégszi czudálkozni, hogy meg is — mint éppen a sz. agotaiak is — magunkat a fenellő tüzkármentő társulatoknál biztositani vonakodunk. Pedig imé velem történt. A multt év oktober 18-ka éjjelén gonosz ember csürömnek tüzet adván a két mellette lévő asztaggal együtt elégett. Csürőm az erdélyi cs. k. megerősitést nyert, s a t. Kulisekkir vezetése alatt alló kölcsönös jég- és tüzkármentő társulatnal biztositva lévén, a mint erről azillető jelentés, és becsülevél oda felküldetett, biztositás szerénti háromut egy krig, és azonnal teljes mértékben megkaptam. Igaz, hogy a rémülés és azon érzések ellen, a mit a tüznek borzalma lángjai előidéznek, mint éppen a halál ellen, orvosság nyujtani nem létezik, de mi jó esik még is a fölvetőnek, a szerencsétlen ember lérekvései mintegy meghiusulva latva, s biztositási kárpótláshoz jutva, vigasz nélkül a szerencsétlenségben nem maradt. Nem lehet tehát eléggé ajánlani mindenkinek a tüz elleni biztositást, s hogy ezt hol? melyik társul-tnal intézze el, az szabad tetszétől függ.

Miksa Miklós.

Mohán, márcz. 10. 1859. — A mohai t. cz. birtokosoknak egy jotékony tette, kik a multnak itt most is romokban látszó seheit nem tekintve Moha községének egy fi- és leánynövelde alapjánt 300 osztrak forintokat adni kegyeskedtek, van szerencsém önnel tudatni; ohajtom, hogy ezen honfias adomány becses lapjaban közöltetve, tobb ily idegen elemek közt fekvő magyar falvaknak követésre találjon!!

Midőn ezen adomány közlését kérem öntől, nem honvágy, hanem hazafias kö elességem, s onhózi honfias illalmos bizalomból teszem.

K.-karácsonfalvi Csiki József.

Ujdonságok.

— (Farkas Lajos siremlékre.) Az 1852. márcz. 21-ken városunkban elhunyt, s a köztemetőben mind eddig jelezetlen hantok alatt nyugszó Farkas Lajos—magykoron pest- és kolozsvári nemz. szinházi tagnak porai fölé — mint halijak — némely tisztelői egyszerü siremléket terveznek. Pártolásra méltó szép gondolatja a kegyeletnek.

— A helybeli dalszintársulatot sok érdemü igazgatója Havi M. folytonosan szervezi. Mint a szinfalak mögötti diplomaták által elejtett szavakból kivehetni, a drámai szakban Jánosné hősnő, Takács hős, Tautzl szerelmes, Szilágyi fő-szerelmes és a szavak fölé vastelik és naiv szerepekre már szerződve vannak, s mint halljuk Kojmárom i is e társulatnal marad. Az operai szakban Egedi Marit Fridrichné vallja fel; Mezei melle (?) Bodorfi jon baritonistának. Hát bassista?.. erről halljuk az szót.

— Jövő hétfőn Nagyvárad Lujza k. a. es tisztelőinek Kuczér Ferencz ur részére fog szinpadunkon előadatni „Smidtné asszony,“ vigjátek, tánez és opera egyveleggel, s a jutalmazott balletmester fiának hivészi előadásával — végül a pálotás tánez fog bem-tatnai.

— A jövő esütörtökön Baráti Sandor jutalomjátékul adják szinpadunkon „Hunyadi László“ dalmüvet, melyt egyszersmind a derék Egedi Mari k. a. utolso fellépte leend. A jutalmazott Gara szerepét viendi, melyet a multkor Mezei adott.

— Házirendünk f. hó 3-kán szépszamu közönség előtt elvezetése ellenőlt tartott. Folytonosz ur magánydalt énekelt, Egedi Mari k. a. Erkel „Magyar puszta“ czimü dalát; mindkettőnek kitapsolik. Ujunk Gy. L. k. a. hallatá szép zongorajátékát. N. S szavalt Petőfiből Az „Oh Pepita!“ sokkal jobb lett volna Kraplemayerének hagyni.

— Megjelent a refor. főtanoda nyomdájában Kolozsvárt következő czimü munka: „Nélkülözhetlen hézkonyv hölgyek számára a konüszabjócz, és annak tökéletes elkészülésehez 10 darab nagy mintarajzzal, kiadja Nemessányi Samu nőruhakészitő; a könyv ára 2 ft 70 kr osztr. ért.

— Grőf Lázár Kálmán tisztelt barátunk és munkatársunk, a szebeni természetlani társulat tagjává valaszlatott

— Posnyi Alajos szintársulatat Dézsen — mint t. levelezőnk irja — jól fogadták. A társulat feltünőbb tagjai: a sokat emlegetett Barna Mari, kiben van némi lehetség, csak a gyermekies szinezetet kell levetkőznie. Sepsiné kellemes, alak s hangjal bir, csak nem árnyal kelhőig. Lenkeiné, Kövessi Ilcike igazgatónőjüknek, Posonyiné, Kövessiné több szakmaban hasznoveltek. A férfiak közöl Beke a Réti-féle szerepekben jó — a komikumban sem rosz. Kraszni mai szorgalmas tagal szinész. Barna a bácsi-szerepekben, Sepsi el. Lenkei a nepszinművekben vannak helyökön. A társulat, melyet Torkosi kedvező vélemény bocsátott utnak, reméljük kérdemli a dézsiek tetszéstéi is.

— A „V. U.“ Dickens folyóiratában egy nő tolla utan III. Napoleon császár személyes leirását hozza; e szerint a császár igen szép termetű, fölöpdegh, jó mérhazasságban élő emberek, hosszukás arcza mélyen becsett es hamuszinű, haja szürke, kinézése halottias; jobb fülsra kissé sántál, mit elpalástolni igyekezik, járása nehézkes; sok gonddal ölözik, de elegantia nélkül, minden lépése szemt, meggondolt szt. Nem igen szép ember lehet o szerint.

— Régen emlegették a lapok, hogy a magyar nyelvet az angolok közöttt tobben nagy buzgalommal tanultik, közelebbről már tudomanyos vizsgalatok tárgyalva is vált az, s egy londoni tanár a magyar szórogokrol tartott előadast.

Most ugyan hol van a nem tánczolunk, hanem mutatna a tisztelt gr. Fay Istvan ur a „Vas Ujs.“ közlebbik számban kiket a mostani korcsos kór- és koszoru-tánczok ellen, s ajánlja, hogy „járjak el a régi tobborzó sarkantyusan, tánczoljanak a nők s férfiak karikázva, s az alatt közbül egy járja a solot,“ ezáltnbe jutott nekünk is a tánczol lesszük. Ugyarkelyi mellett egykor egy fórangu uri hazná valánk, a helybeli székelyek tánczáról volt szó. A szives hazi ur kivánesom kiléglitése végett rögton udvarba hivatta a helybeyi valogatott ifjait s bolnyait egy par percnek á. cseréjeben. A tánczs egy tágas terenben folyt; a legények egy resze sarkantyusan volt, gyondoltam, hogy a sebes forgas közt kárt teend a sarkantyu, de azt éppen nem remélem, hogy a legszalonképesb tánczol lanunk. Igen, igen, nem kell a magyar tánczot elnánni, meg van az a népnél, a hogy bármely salonban eljárhatnál. A legnyek jobb kézzel a hölgyek balkezet fogták és körben tánczaka keltek, gyakran és egyszerre fordulva az előtánczos utan; midőn a tánczra kelő tánczs egy karhásva összezert, vagy is midőn az előtánczos az alkalmi korhaz az alkalmi-ban ert, akkor az előtánczos ujan beforditotta a leanyt, s oti heves kettős tánez folyt, miatal a tobbi tánczos folyvast egy körvonulaist tartott a tánczoló pár kiral. Vegre a pártázos helyre eltt, s akkor a második pár karizkozott be a hozzájuk, s igen szép bemi a pártázotot, mig egy utoljára mindenik kitánczolta benn is künn is a magát. Éppen akkor a korlánez alkotója Szőllősi tanitgatott minket a szekelyfoldon nesetor tánczaira. Figyelmezlettuk, hogy me compondj ie tánczolat, tanium a fetotet tegyesze, ez a feladat; akarta is tánczunkat „Szekely csoportot“ czim alatt napkepyre hozni, aldunk is kezebe e czéira egy székely szellemu tánczzenét, hanem a dolog abban maradt; most meg egyszer emlekezteti fölelevenitni jonak látluk. E tánczot rögtön elethe lenhetne lépetni salonainkban, nem kell hozzá tánczmester, a mely társaság csárdást tud tánczolni, azonnal alkalmazhatja ezen rendszert, mely által el van kerülve az, hogy a férfiak haba a bonyolódasok közt a hölgyek előtáczket osszakuszálja, a mi a teljesség szabályzatlan csárdasok szereplését a salonokban igen neheziti most.

VII. *) Közlemény.

A Kolozsvárti állitandó iparta nodu költségeire aláirtak.

Zilahon, a 151. sz. iven: a lakatos, asztalos, bádogosczéh á ft 43 kr; a 152. sz. iven: a szabó-czéh 1 ft 54 kr; a 159. sz. iven: a szijgyártó-czéh — ft 12 kr; a 161. sz. iven: a kereskedő-társulat 9 ft 10 kr; a 162. sz. iven: a czizmadia-czéh 8 ft; a 163. sz. iven: a timár-czéh 5 ft 10 krt; osszesen: 29 ft 9 krajczárt.

Kolozsvárt, a német-szabó-czéh 89 ft 34 kr; az asztalos-czéh 87 ft; a lakatos, puskamives és bádogos-czéh 35 ft krt; a kalapos-czéh 5 ft 30 krt; a szemles-czéh 11 ft 30 krt; a kovács-czéh 5 ft; a czipész czéh 10 ft 56 krt; a czizmadia-czéh 120 ft 50 krt; a timár-czéh 25 ft; a kádár-czéh 7 ft 90; a fésus-czéh 7 ft; a halászat-czéh 2 ft 15 krt; osszesen 408 ft 47 krt.

Az eddig közölt aláirások osszege: 5075 ft 8 kr pp.

*) Lásd a K. Közlöny 19-dik sz. 1859.

— **Nemzeti szinház.** — Április 6-kán: „Lázár a pásztor,“ 4 felvonásos vigjátékul. Elmaradt fecske a jobb hazaba kolozó rémdrámák közöl. Mindjart az eljátszkon, gorombaságnál egynél s emlékjelátdas mellett, oly gyilkolás megy végbez, hogy Komárómi, Gyulay, Szentkuti szémunk előtt hal meg — ital meg egy szanpadon — annyira, hogy a közönség kicsinyhitü része remenyelemui kérdi, hi jatszu ez a következő 4 felvonást, ha a személyzetet oly idejekorán megöltek. A 3 dik felvonás végén szinten el akard hagyni, mert a mesének vége — a 4-dik csak holttetem. A feltámadt, a megöszült, a 4 felvonás alatt nem tudja mint lázár a pásztor, a fölfogásnak lapsik közt játszá; Juliánó szerepében Bihari is helyesen mükodik. Szabóné (Natiya) ismét egyhangu hideg modorát öltö fel; s abból még a gyermeke vesztet lázár anyafajdalom se vala képes kiforgatni... A bosszu pásztorlódás alatt igazi Lázárra volt darab ruhája oly szinehagyottá vált, s nyelvét oly gyönyörü hangu jó volna már vagy kiöltöztetni, vagy penzioba tenni szegényt, mint ezt a közönség, az által, hogy kevés számmal jelent meg, nyilván kifejezte.

April 7-kén: „A banditák,“ vigj. 4 felv., Benedikt öl, fordiotta Havi M. Nevettet, de nem sokat oklat. Mint a szinpadunkon adatni szokott legtöbb szinmü, telve ez is „miszerint,“ „oszlán,“ „hát,“ „kérlek lelkem,“ „kedvesen,“ „kellemesen“ s más nyelvtani és kiejtési hibákkal. Az előadásról majd, mikor az ily előadás közkivánatra ismétetetik. — Közönség kevés számmal.

Kolozsvári piaczjár. április 7-kén 1859. — Becsi mérője oszt becsben. Tiszta búza 3 ft 55 kr. — Elegy búza 2 ft 75 kr. — Rozs 2 ft 13 kr. — Árpa 1 ft 40 kr. — Zab 1 ft 40 kr. — Tiszta hüvelyes 1 ft 47 kr. — Pityóka 1 ft 26 kr. — Marhahús fontja 10 kr uj pénzben.

Piaczjár. Szamosujvár márcz. 31. Tisztabuza 3 ft 50 kr — 4 ft. Elegy 2 ft 60—80 kr. Rozs 2 ft 20—30 kr. Zab 1 ft 30—40 kr nuszár. mérőnként. Egy kupa langlisz 24 kr. Szemlelisz 17 kr, paszuj 6, koles 25 kr. Egy uj mérő pityóka 1 ft 50 kr, egy mázsa szénа 2 ft 10 kr, egy öl tüzifa 8 f.—8 ft 50 kr, egy font gyertya 42 kr, szappan 39, marhahus 7, apró só 4 kr. Egy kupa mécsolaj 1 ft 40, o-bor 60, u-bor 50, sor 42, pálinka 58, fonott gyapot 60 kr osztr. ért. Marcz. 31. Folyó évi első évnegyedében bevitetett 1084, elkelt 1062 a. méró búza, 3 ft 58 kr közép áron. — 1408 a. méró rozsból elkelt 1377, 2 ft 20 krjával. Zab bevitetett s elkelt 1147 a. m. 4 ft 24 krral. — 3754 a. m. torokbazjával elkelt 3403, 1 ft 71 krral. — Pityóka bevitetett s elkelt 65 a. m., 1 ft 30 kron.

Politikai hirek.

A Páris és Turin, vagy jobban mondva Napoleon császár és Cavour gr. közti szivélyes kötelék éppen ismét

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Scoala - BCU Cluj-Napoca

látszik, hogy „a congressusi” törekvések által legkisebb csorbát is szenvedett volna. Az ugyan még mindig nem látszik tisztába hozva, mily állása legyen Szárdiniának a congressusban: de biszen a gróf vagy Szárdinia ugy sem vár semmit a congressustól, s azon demonstratio szinét viselő gyónódásig, melylyel a szárd premier a tuileriskban lón fogadva, lehet gonosz jel a congressusra, de nem a fogadottra nézve, a ki a congressusi kiválságos szék vesztéséért alkalmasint még előre kivánatosabb módon remél kárpótoltatni. Figyelemre méltónak látszik azon megjegyzés, miszerint ha a francia császár Szárdiniával szakítni akar, bizonyosan nem bivja egyenesen Párisba azon férfiut, a kiről ily esetben valami kellemes dolgok hallását éppen nem várhatá.

A mi a hadiészleletek megszüntetését illeti: Cavour gr. oda nyilatkozott volna, hogy „a bizalom ilyetén tanusitásában nem a gyengébbnek kell jó példával elölmenni, a ki csupán azért fegyverkezik, hogy az erősebbnek ellentálljon. A kihivás, ugymond, Ausztria részéről eredt, azért Szárdinia az osztrák kiküldésre nem állhat mindaddig, míg támadó szomszédja a lefegyverésre pédát nem mutat.”

Cavour grófnak korábban kellett volna elhagyni Párist, honem az elutazás ujra meg ujra el lón halasztva. Sz. Pétervárról bizonyos kényes kérdésben várták feleletet Párisba. Azt mondják, a császártól sajátkezüleg irt levelet vitt királyának. Hogy a kihallgatásokon mi történt, senki nem tudja. 30-án értekezletet tartott Walewszki gróffal, melyen alliléog Cowley lord is jelen volt. Azelőtt való estve részt vett a tuileriákban egy concertben, Hübner bárával együtt.

Cavour gr. mint tudni akarják, el van ragadtatva a császár személyes érelmei által, a kitől hirszerint annyi biztositást még is nyert, hogy ha nem sikerülne is Szárdiniának a congressuson ülést és szavazatot kieszközöni, Franciaország Szárdinia ügyét helyesen fogná képviselni.—Cavour gr. folyvást vonakodik is a nagyhatalmakt tőlmult másodrendü állást elfogadni oly congressusban, melytől ugy sem vár semmit, miután ott, a Lombard-Velencziből való kimenést ugy sem fogják csak szóba is hozni.

A „Ind. belge” szerint Cavour gróf bizonyos hitelt érdemlő politikus előtt a fölötti megütközését nyilvánitotta volna, hogy még a francia polgári rend sem érzi jobban, mely roppant érdekei forognak fen Franciaországnak Olaszhonban. A francia politikus azt viszonzá neki, hogy Franciaországot az olasz kérdéssel tulajdonkép meglepték, azt ugy szólván egyszerre csak Olaszország közepére dobták; azonban ha politikai szükségesség a császárt oda vinné, hogy utókinn lenne kénytelen, a nemzet követni fogná.

Cavour gr., ha egyebet nem is, legalább sok jó szóbeli vade mecum-ot nyert a tuileriákból. A császár ezen jelesmondást adta volna neki utravalóul: „A congressus alkalmat nyujt nekünk arra, hogy becsületes hebét kössünk, vagy igazságos háborut viselhessünk.”

Olyan időket ér a börze, hogy nem csoda, hogy olykor inába szál a bátorságo. A congressussal megszűnhe, s még sem akarja régi jó hedvét visszakapni. Az „Allg. Z.” szerint a párisi börzén beszélték: a császár, miután a congressus Ausztria beleegyeztével elvégre már létre jöttnek lón tekintve, s szokhói ótet szerencsélelnék, igy szólo't volna: „Ti szinpadot adtatok nekem, a melyen az én müvemet előadjam.”

Egy bonapartistateremben igy nyilatkozott Lajos Napoleonnak egyik volt minisztere: „a bizonytalanság által tönkre tesz minket a császárság, a háboruval magát s minket is megront a császárság; a béke által a császárság minden tekintélyét elveszti s oda lesz a közutálatban — mindenre készen kell lennünk!”

A congressusi hirekhez mindenestre a legkisltöbb szinü ellentétet képzik a francia készületek, melyek a helyett, hogy szünnének, a legnagyobbszerü mérvben folynak. Már a „Toulonais” is jelenti, hogy Afrikából rövid idő alatt másik hadosztályt várnak, mely öt ezerednél áll. Ezen ezeredekből kettő az idegen legionhoz tartozik, egy pedig az algiri csatárokból áll, a kik a Malakoff hevételénél Mac-Mahon tbk. alatt nagy dicsőséget arattak volt. Az Indépendance”-nak egy tabor shkátsáról is van a Vár mellett, melyről már régebben is volt szó. Valójában szép kezdet azon hónaphoz, mely a békecongressussal akar minket boldogitani.

A „France Centrale” szerint minden vaspálya szabadságos katonákat szállít, s a szállítás rég nem volt oly telemes mint most. A „Courier de Marseille” ugy hallja, hogy azon hajók, melyek a 3, 4, 12, és 24, ezredeket Algiriba viszik, onnan ismét katonaszállaté térednek vissza; hogy ezen hadosztály a 45 és 65 öezereden kivül az idegen legiót és egy ezred arab csatárt is magába foglalnd; és hogy ezek vezényletét Bourbaki tbk veendi át. Az idegen legiót és az afrikai csatárokat mint igen fegyelmezetlen csapatokat, csak háboru idején szokták kihozni. Mindezen csapatok egész hadi készületeiket magokkal hozzák, a Toulonban a tengerészeti igazgatóság ugy intézkedett, hogy az első zelen 30,000 embert elszállithasson.

A párisi börzét nagy felindulásba ejté azon tudósitás, hogy mint a krimi háborukor, most is minden gyalogezerednél felállitják a negyedik zászlóaljat. Egyideig nem akartak hinni e tudósitásnak, azonban a „Patrie”-ban, habár csak ugy hallomás utján s oda dugva, a hol idegen olvasó sem igen keresi, megerősiti ama tudósitast.

A párisi hangulat jellemzéséül szolgálhatnak nehány birek, a melyek nem éppen a jámborabbak közé tartoznak. Ugy azt beszélik, hogy Napoleon császár Ülleováll beszélgetvén, ez utóbbi előtt maga részéről az olasz nemzetet ugy irántí legelőkenbbb érdeket fejezte ki. A császár hirszerint egy más kitünő olasz vitéz, Goletti tabornoknak, egy lovat ajándékozott volna.

— A „D. News” aggodalmai nem szünnek meg az igért congressus alól. Szeretne, ugymond, letenni az aggodalmakról, ez azonban annál kevésbbé lehetséges, minthogy a congressus működésének még alapja sincs meghatározva. „A congressusnak — igy folytatja — tán sikerülni fog az összecsapás elhalasztása; bojosabb lesz azonban Oszaszország s vele együtt a Franciaország és Ausztria közti viszonyt szabályszerű békeállapotba helyezni. Oroszország nem sokat törődik Olaszországgal, legkevésbbé érdekli pedig ennek haladása és függetlensége. Az osztrák politikai bölcsesége mélysége alkalmasint csak azt kez, hogy Franciaországnak hirelegjen, Szárdiniát exirágassa, Ausztriára pedig ráncoljon; az annál befolyás ellenben — ha ezt Malmesbury lord találja képviselni — bizonyosan csak arra fog szorítkozni, hogy kellemetlenségeket kisimiggasson, véleményelőmbségeket elhárítugasson s az utat holmi akadályokitól tisztogassa, más szóval, csak annyit fog tenni, hogy fegyverszüneteet foldozzon össze, melyet a legelső olaszországi zavargás tönkre tesz. Már pedig csak megtehetne kivánni, hogy angol államférfinak saját nézeti legyenek Olaszország iránt, oly nézetei, melyeknek mind Ausztria mind Franciaország nézeteitől egyaránt különbözniök kellene.”

Az „Ind. belge” londoni levelezője azon helyzetben van, hogy bizonyosággal előterjeszheti a congressus-tanácskozások azon alapját vagy programmját, melyet Angolország formulázott, s melyben a nagyhatalmon hozzá állt. Az összes olasz államok, Nápolyt is ide számitva, behocsátandók a congressusba tanácsló szavazattal. A mi a felhatalmazottak tanácskozása alá terjesztendő tárgyakat illeti, az angol kormány ugy irta körül, hogy az egész olasz kérdést terjedelmesen lehet vitatni, a lombard velenczei királyság függetlenségének kérdésén kivül, melyet a lapok kivételével a diplomatia sohn sem vetett fel. — Ausztriának az olasz államokkali magánszerződéseinek revisiója formaszerint meg van engedve, sőt revisiózéljai az van kitüzve: hogy a kérdésben levő kötések az olaszországi államok szövetsége által pótoltassanak. Malmesbury lord meg három más foltételt tüzött ki a congressus tecadójcit: a különböző olasz államokba behozandó reformok vitatását; a romai államok kiüritésének fogonatba vételét; s végre az Ausztria és Szárdinia közti háboru megátolását. Levelező véjul megemlíti, hogy a congressus helyéül Franciország Badent javasolta, s véglog ezen hely van kijelölve, miután a négy hatalom közül egysem akart e másod rangu kérdésre nézve Franciaországgal ellenkezni.

— „Cavour gróf párisi vivmányairól magok az itteni olaszok se tudnak sokat beszélni; semmi egyebet nem képesek felhozni mint „a sugárzó arczot, melylyel a szárd miniszterelnök mindannyiszor kijött a császártól vagy Napoleon hgtól. Turinban aligha meg lesznek elégedve azzal, ha Cavour gr. nekik semmi egyebet nem vind mint csupán magát és „sugárzó arczát.” Annyi mint bizonyos, hogy neki nem sikerult, Piemontnak a congressuba való beeresztéséhöl conditio sina qua non-t csinálni Franciországra nézve, s habár Franciaország kötelezte volna is magát arra, hogy a mennyiben lehet Piémont ügyét a congressuson pártolja, de semmi esetben csak távolról sem érintheti oltan Piemontnak azon követelését, hogy változás essék Lombardia helyzetén, mit a szárd miniszter Olaszhon megnyugtatásra oly feltétlenül szükségesnek talál.”

— A legujabb marseillei sürgönyök stambuli tudósitások után jelentik, hogy 12 török zászlóalj 80 ágyuval Sumlaba elindult, s egy más hadosztály fogná követni; Kuza bgnek ezen rendszabály ellen tett tiltakozása természetesen nem fog mindaddig tekintetbe vétetni, míg a moldvai hetman el nem lesz ismerve fejedelemnek; hanem a francia ügyviselő is hirszerint Stambulban felvitágositásokat kivánt volna ezen rendszabályok iránt, azonban kisérő feleletet nyert volna. Törökország is megtanulta már Franciaországtól, mint kell „elővigyázati rendszabályokat” tenni, s ha valósulna, hogy a francziák háboru esetében az adriai tenger török partjain szándekozna kiszállni, ugy minden diplomatiai felvilágositások nélkül is világossá lehetne előttük a török csapatok mozdulatainak czélja.

A Kaukazusból jelentik: egy orosz táboruok a cserkesz főnökökhez ment alkudozások végett.

Omer pasa Bagdádból szabadságal Stambulba jö. Mint mondják, most nem a kormány az, a ki a serdárt Bagdádból visszahitta, hanem ő maga látta szükségesnek, hogy az Európában uralkodó zavarok szinhelyéhez közeledjék.

A montenegroiak tusázásai a szomszéd törökökkel ismét kezdődnek. Ragusából márcz. 22-én irják: a zubzáink és a törökök közt márcz. 17 és 18-án egyes vereckedések történtek, a melyeknél két egyén meghalt és kettő megsebesült. Gabella nevü török faluban, Mostarból oda érkezendő török katonák számára szállást kéztenek.

Belgrád, márcz. 30. Az orosz czár Milos herczeget közelebbről a fehér sas renddel ékesitette fül. Gorcsakoff herczeg ez alkalommal következő levelet intézett Milos fejedelemhez:

„Legfenségesebb herczeg! Valamint Fenséged iránti jóakaratának kifejezése tekintetéből, ugy az oknál fogva is, hogy a szerb nemzet előtt nyilvánitsa azon hajlamot, melyet fejedelme iránt táplál, az ő uram, a czár, ont a „fehér sas renddel” kegyelmesen felruházni méltóztatott. Illődo onnek azon rend jelvényeit átküldöm, őszintén szerencsét kivánok önnek a monarcha ezen ügyelmeihez, s moradok a legmélyebb tisztelet érzelmeivel és a legteljesebb készességgel Fenségednek legalázatosabb szolgája Gorcsakoff A. herczeg.

— Elsaszbólirja egy bizalmatérdemlő férfin, hogy a készülődések lehető legnagyobb buzgolommal folynak, sőt éjjelenkint mély csendben még ágyukat s lőszerkészletet is szállitnak Lyonba és hogy afrikai gyalogságot tüzér szolgálatra alkalmaznak s begyakorolnak. Sutőkkel hadi kétszerszult szállitásra, legközelebb pedig 20,000 szák buzaliszt szállitmányra kötöttetek szerződések. Ily tényekkel szemben megfoghatlannak találja az „A. Allg. Ztg.”, hogy mégis akadnak Németországban lapok, melyek a háboru hirek ellenkezőjét állitják.

— Veracruzból jelentik, márcz. 9-ről, hogy a szabadelvűek Miramon felett győzedelmeskedtek, aki ezen csatában 100 embert és 3 ágyut vesztett.

Ujabbak. — London, april. 5. (Tegnap éji ülés.) Derby és Disraeli kijelentik a parlamenti házakban: A kormány a csötörtöki szavazás után elhatározta először a legszükségesebb ügyeket végezni, s azután a parlamentet felosztani Derby lord végül kijelenté, hogy a királynó a két javaslott eszköz: a kabinet lemondása vagy a parliament felosztatása között, az utóbbit választá. Granville a whigek politikáját védelmezé.

Az alsóházban Disraeli a felosztatást husvét tájra, az uj parliament összeülését junius vagy julisra tüzé ki, Palmerston a felosztatást nem látja indokoltnak. Több jelentéktelen szónok következett. Mindnyájan gyors felosztatás mellett nyilatkoztak.

— Az „Advertiser” azt állitja, miszerint a nagyhatalmak az osztriai és prusszai megbiztatásokat nyerte a congressus előtt és alatt a határoktól fix mérföldnyire való távollétet kivánták. Ausztria azonban ragaszkodik Piemont lefegyverzéséhez.

— Turinból apr. 3-ról jelentik: „Tegnap este nagyszerű közynülatkozvány lón a visszaérkezett Cavour gróf tiszteletére rendezve. A népsokaság faklyákkal s lobogó zászlókkal jelent meg háza előtt. Cavour gróf az erkélyről beszédet tartott, s körül-belül ezeket mondá: „Olaszország egységének kérdése nagy veszélyek- és nehézségekkel van összekötve, melyek azonban nem legyőzhetlenek. Egyetértéssel, s a királyba vetett bizalommal az olasz függetlenség ügye végre is győzni fog.”

— Az „A. A. Z.” párisi levelezője azon meglepő közlést teszi: hogy az orosz czár még a jelen hó vége előtt látogatásra jövend Párisba. Az illető hatóság már nehány napja utasitást kapott az orosz fölség elfogadására való készületek gyorsitása iránt.

— Az april 3-iki szemle Párisban minden demonstratio nélkül ment véghez.

Bécsi börze.

	April. 8.	April. 7.
Nemzeti kölcsön 100 pénzben	75.80.	76.50.
Metalliques 5 percz. „	71.50.	72.20.
Ujabbi papir, magyar, „	72.	72.50.
„ „ erdélyi „	—	70.40.
Tiszai vasut. „	105.	—
Ca. k. t. mitya arany darabja	5.24.	5.19.
Korona „ „ „	15.20.	15.10.

T. és felelős szerkesztő DÓZSA DÁNIEL.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Scoală - BCU Cluj-Napoca

Urbérkárpótlási tőke-utalványozás.

A m.-vásárhlyi cs. k. megyei törvényszék ugyan Szilvási Miklósnak kezlori b. u. 310 ft $34^{3}/_{4}$ kr tőke, 170 ft $48^{2}/_{4}$ kr k. hátr., — Antos Krisztinának, id. szörcsei Istvánnénak o.-karácsonfalvi b. u. 437 ft $29^{1}/_{4}$ kr tőke, 147 ft 22 kr k. hátr. — Marosán Annának hosszumpataki, lukási, hosszumuszszói, glogovicsai b. u. 530 ft $59^{1}/_{4}$ kr tőke 51 ft $22^{3}/_{4}$ kr k. hátr., — Tatrosi Rózának özv. Szentes Dávidnénak szancsalfi b. u. 1119 ft 45 kr tőke, 169 ft $21^{3}/_{4}$ kr k. hátr. — Biró Józsefnek zágori b. u. 180 ft tőke, 43 ft 3 kr k. hátr., — Török Mihály és Pál Mihálynak ditto 724 ft $^{3}/_{4}$ kr tőke, 125 ft $46^{1}/_{2}$ kr kamat Pál Mihálynak ditto 24 ft kr. A következőek beadandók május 18-ig. Tárgyalási nap julius 18. d. e. 9 órakor.

A szászváros cs. k. megyei törv. szék ugyan f. Gola Mózsesnek kiopolivai, a.-farkadini. boos-grosini f.-lupegyi b. u. 3337 ft $48^{1}/_{4}$ kr tőke, 791 ft 34 kr k. hátr., — Gola Bertha és Kálmánnak kereszténynalmási, bojabirczi b. u. 2256 ft $8^{3}/_{4}$ kr tőke. 467 ft $41^{1}/_{4}$ kr k. hátr., — Barcsai Györgynek hosdól b. u. 60 ft tőke, 16 ft 12 kr k. hátr., — Pogány István László és Sámuelnek m.-klopotivai b. u. 1 ft $31^{1}/_{4}$ kr tőke 67 ft 44 kr k. hátr. — Brazovai Borbárá, Nonna Antalnénak parcsinesti, reketyefalvi brazovai. pojéczy b. u. 2204 ft $41^{3}/_{4}$ kr tőke 602 ft $10^{1}/_{2}$ kr k. hátr., — 2. Pogány Abrahámnak m. klopotivai orazovai b. u. 1 80 ft $30^{1}/_{4}$ kr tőke 297 ft 23 kr k. hátr. — Eperjesi Dominkó özvegye Kovácz Rózának k.-tapolti gyertyánosi b. u. 740 ft $19^{3}/_{4}$ kr tőke 179 ft $20^{1}/_{4}$ kr k. hátr. — Nándra Abrahámnak n.-klopotivai b. u. 1396 ft 30 kr tőke 350 ft $14^{3}/_{4}$ kr k. hátr. — László István és Jánosnak sily-bajdei b. u. 345 ft $39^{1}/_{2}$ kr tőke. 177 ft $20^{3}/_{4}$ kr k. hátr. — Járó Annes özv. Budo Zsigmondnénak 633 ft tőke 248 ft 9 kr kamat hátr. — 3. Bágya Borbárnak kitódi, bajdei b. u. 387 ft $13^{1}/_{4}$ kr tőke 97 ft $30^{3}/_{4}$ kr k. hátr. — László Zsigmond örökösének ditto 68 ft $32^{1}/_{2}$ kr tőke. 1 ft 23 kr k. hátr., Béla Jánosnak bajdei silybajdei b. u. 223 ft 28 kr tőke, 80 ft $54^{1}/_{4}$ kr k. hátr., — Dragoin Lajosnak boosgrosi b. u. 855 ft $30^{3}/_{4}$ kr tőke 376 ft $46^{3}/_{4}$ kr k. hátr., — Baja Éva özv. Csepi Ignácné örökösének bereszói füresdi b. u. 419 ft $52^{3}/_{4}$ kr. 4. Nalácsi Endre özvegyének m.-pestinyi, n.-pestényi pancsinesti, vári-helyi, totesdi, máriez bádi, bukovai petroszi livádzényi b. f.-

HIVATALOS.

(666) (1—1)

Takarmány eladási hirdetmény.

197. sz. 1859.

A kolozs-monostori k. alapítványi uradalomhoz tartozó Bács helységi majorsági csűrös kerben található, a volt honvédtéri megszüntetett szénaraktár szénája, sarjú és szalmanemű 1856-beli takarmányok, a kolozsvár-kerületi méltóságos cs. k. pénzügyigazgatóságnak f. 1859-ki április 4-ről 3223 — 1859. szám alatt kibocsátott rendelete folytán, folyó április hó 13-án délelőtti 9 órakor. Bácsban, jelesen a lerakás helyén, a többet igérőnek, közszóreres ujban eladandók, még pedig a következőkenek:

Folyószám	Takarmányok minősége	Takarmány-mennyiség hossza öl	hossza lib	szélessége öl	szélessége lib	magassága öl	magassága lib	Becs-ára ölenként ft	ölenként kr	kiszálóhonti ausir. értékben ft	kr.
1	Egy kazal félborna réti széna	8	—	2	3	2	—	5	25	42	—
2	„ „ hasonló réti széna	9	—	2	—	1	5	5	25	47	25
3	„ „ színes szénafüvi széna	6	1' 6"	2	1' 6"	2	—	21	—	131	25
4	„ „ „ „ „ „	10	—	2	3	2	3	25	20	252	—
5	„ „ réti sarjú . . .	5	3	2	—	1	3	9	45	54	97½
6	„ „ rozs szalma . .	7	—	2	—	2	—	3	15	22	5
7	„ „ „ „ „ „	6	—	2	3	2	—	3	36	20	16

Kijelölt takarmányok, kaszálóknként is azon sorban a mint írva vannak, s a nem sükerülés vagy pedig kedvező ajánlat esetében összesen árverezteletenek: de az árverés bevégeztével rögtön kész pénzzel kifizetendők.

Vásárolni vágyók az árverés kezdete előtt, a lennsorolt becsár, mint folkiáltási összegnek $10^{0}/_{0}$-ét kötelesek bánatpénzül, az árverező kézbe letenni; mely a kevesebbet igérőknek az árverés végeztével rögtön visszadatnak, a többet igérőké pedig mindaddig benn maradatnak, mig a vásárlott takarmánymennyiséget a kiszálandó feltételeknek megfelelőleg eltakarítják.

Irásbeli ajánlatok is elfogadtatnak, de csak az összes takarmánymennyiségre; az ily ajánlatokat szükség 30 ujkros bélyeggel s a megajánlandó összeg $10^{0}/_{0}$-vel ellátva: mind az ajánlandó összeg, mind a bánatpénz mennyisége, számmal és betűvel is kiírandó. Ugy szintén a saját kezével aláirandó ajánlatoknak tartozóknál helye és hónapja kijelelendő; mindenestre az irásbeli ajánlatoknak tartalmaznia kell azon kötelezettséget, miszerint ajánlózó a kiszálandó feltételeknek magát kifogás nélkül aláveti.

A körülmények feltételek az árverés előtt a helyhelyén közzététetnek.

K. alapítványi uradalmi gazd gondnokság, Kolozs-Monostoron, április 7.-én 1859.

NEM HIVATALOS.

(43)

Fris szállítmány!!!

Csász. kir. legfelsőbb szabadalommal és a magas porosz kir. orvosügyi ministerium jóváhagyásával.

BORCHARDT
orvostudornak
GYÓGY-FŰSZERES

NÖVÉNY SZAPPANJA

számos **növényi**, névszerint fűszeres és éther-olajos anyagon kívül tartalmaz még ásványos alkatrészeket is, melyek ezen szappan hatályát sajátságossá és jellemzővé teszik. Az nem csak hogy a bőrt puhán és hajlékonyan tartja, s ezáltal annak kigőzölgését szabadá teszi, hanem vegy-alkatrészei által felszívólag és változtatólag is hat a bőrre, az alhártyázatra és mirigyes létszerekre, a nélkül hogy a szövetszerkezetre ingerli. Dr BORCHARDT **növény-szappanja** ennélfogva éppen oly jeles szépítő, mint alkalmas szer az anynyira terhes szeplő, pörsedékek, fakadékok és más bőrtisztátalanságoknak gyengéd módon és rövid idő alatti eltávolitására.

A Dr. BORCHARDT-féle Növény-szappan zöld betükkel nyomott fejér s az itt alló bélyeggel ellátott eredeti pakétácskában árultatik s Kolozsvárt csupán WOLFF J. gyógyszertárában található, és Tordán WOLFF GÁBOR gyógyszerésznél.

(669) (1—1)

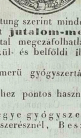

Moll
SEIDLICZI PORA.

Az utólsó parisi világmukállitason a hivatal s Wiener-Zeitung szerint minden hasonló hazi orvosszerek felett **egyes-egyedüli** méltatott **jutalom-medailtre.** s a menczektői birósig ezen szouverain ítélete által megczáfolhatlan bizonyitány van adva arról, hogy ezen készülmény minden kül- és belföldi ilyszerű készülményeket jóságával és becsességével felülmul.

Egyedüli központi szállitó raktár: Bécsben a Gólya czimerű gyógyszertár, Tuchlauben, a Wasdfhotell-l szemben.**"**

Egy bepecsételt satul ára: 1 ft 12 kr p. p., a melyhez pontos használásmódi utasitás van mellékelve, különböző nyelveken

Fóraktár Kolozsvárt: RITTER TRAUGOTT özvegye gyógyszertára, a Mennyeszczikben. Szászváros: SPECH gyógyszerésznél, Beszterczén SZONGOTT, Déván BÜCHLERNÉL.

Ezen Seidlitz-porok, melyeket mindenütt számtalan példák és hosszas tapasztalas oly hasznosaknak talált, hogy azok bire a birodalom hatarait tulszárnyalta. Hogy MOLL-féle Seidlitz-porok minő gyógyerővel birnak jelesen a gyomorbajokban és szorulásokban, hogy minő segélyt nyujt a majbajokban, szorulásokban, aranyérben, szédülésben, szivdobogásban, vértolulásban, gyomorgörcsben, nyálakorságban s különböző nő betegségekben, azt megállapitott tenyek bizonyitják, és számtalan ugerlekeny szemelyeknek nyujtott lenyeges könnyülést es uj tetterőt czen szerek okos használata.

Ugyan ott mindig kapható: Csuka-maj olaj (Darrsch Lebertham-ólul)

(661) (2—4)

ÁLTALÁNOS KÖSZVÉNYGYOLCS

mindennemű fájdalom ellen,

mint: köszvény, rheumatismus (tagnyillás, kereszttcsontfájás), ofbancz, mindennemű görcs kezben, lábban s különösen vér-erdag, fölbeli köszvény, podágra, tagdagadás, ficsmodás, oldalnyilalás,

biztos eredménynyel, egyetlen, gyorsan és valóban biztosan segitő szer.

Csomagokban, használati utasitással, **1 frt,** — kétszeres erejü, öregbült bajoknál, **2 frt.** — Ezen az egész ausztriai birodalomban 12 év óta dicséretesen ismert

köszvénygyolcs

kapható egyedül és csupán — Kolozsvárt: Wolff J. gyógyszertárában; Aradon: Probst F. J. fűszerkereskedésben; Debreczenben: Gaszner Pál kereskedésében; Nagyváradon: Hussella Mátyás kereskedésében; Miskolczon: Spuller A kereskedésében; Pesten: Sárkány műarusnál; Totisban: Oblát József fiainál; Ujbecsén: Dávid Benedeknél; Temesvárt: Kraul műarusnál; Székesfehérvárt: Oblát Ignácz és fiainál; Kassán: Eschwig Ede kereskedésben.

Kivonat a „Pester Lloyd" 1855 április 15-ki, 88 sz. a. vasárnapi lapjából.

A budapesti kereskedés és iparkamara tudüsitása a középponti bizottmánynoz Bécsben,

kerültetének a párisi gazdászati és iparmukállitásnáli résztvételéről. XII osztály.

4-dik szak. Weber Károly (czég: May Emil, Buda, Krisztinaváros) két darabot küldött szabadalmazott köszvény elleni gyolcsaból, a melyet tiz év óta készül. Bámulatos gyógyerejü köszvény és rheuma esetéinél o készitménynek Európa minden államában nagy elterjedési sz. rzett.

(663) (3—3)

Alsó-Járában a helyszinén megkezdődött tagositási tárgyalások tovább folytatnak s a mérési munkálatok megkezdése a tisztelt cs. kir. tordai járósi vatalnak mint törvényszéknek idei márcz. 31-kén 1290 sz. alatt kelt határozata által f. évi május 5-kére reggeli 9 órára tüzetvén ki, erre minden érdekeltek szemmel ügyelmeztetnek Kolozsvárt, april 2-kán, 1859.

Kéli Nagy Elek s. k.
alsó-járai birtokossági felhatalmazott.

(667) (1—3)

Sz.-Benedek helységben Dées mellett, gróf Kornis Gábor udvarában, május hó 2-án, az itt árulási jog nyilvános árverés utján egy évre, urjkinál; galaczi b. u 5138 ft $16^{3}/_{4}$ kr tőke, 797 ft 18 kr kamat hátr. — ifj Kenda Jánosnak s.-szilvási hosdáli, rekettyefalvi, lupényi szt.-péterfalvi b. u. 2 26 ft $52^{3}/_{4}$ kr tőke 4 ft 2 kr k. hátr., — Porsolt János és Miklósnak rudol b. u 52 ft $32^{3}/_{4}$ kr tőke utalványoztatik. A követ-lések beadandók május 23-ig. Tárgyalási napja az 1-nek aug. 10; a 2 nak aug. 13; a 3-nak aug. 17; a 4-nek aug 19-ike d. e 9 órakor

A dées cs. k. megyei törv. szék ugyan Gyár fás Domokosnak alsó-ri b. u. 333 ft $49^{3}/_{4}$ kr tőke 229 ft 56 kr k. hátr., — gr Bethlen Károlynak dituo 2942 ft $20^{3}/_{4}$ kr tőke 1618 ft $17^{1}/_{4}$ kr k. hátr. — gr. Hessenstinné szül. b. Perényi Malvinának szimargiai b. u. 5602 ft $6^{1}/_{4}$ kr tőke 5124 ft $18^{3}/_{4}$ kr k. hátr.— Pekri Juliánna özv. Majthényi Józsefnének szelecsei, szalonnai. b. u. 1574 ft $31^{3}/_{4}$ kr tőke 144 ft 45 kr k. hátr.— gr. Kornis Mihály örökösének alparéti o.-vásárhelyi szivarosi zaprócz gorztilind b. u. 33990 ft $14^{3}/_{4}$ kr tőke. 10593 ft $9^{3}/_{4}$ kr k. hátr. — gr. Kornis Mihály örökösei közül gróf Kornis Miklós és Adámnak sz.-nyiresi b. u. 9692 ft $26^{3}/_{4}$ kr tőke 2164 ft 14 kr kamat hátralék utalványoztatik. A követelések beadandók május 7-ig. Tárgy. nap julius 7. d. e. 9 órakor.

(668) (1—3)

Somkerék helységben, Beszlercze mellett, a gr. Kornis udvarban 1-sö májustól kezdve egész azon hó utolsó napjáig, 200 darab két hónapos mangalicza angol fajtai elegyitett és tenyészésre alkalmatos malacz eladó lészen, párja ozztrák értékben 10 frt.

Somkerék, april 5-én, 1859.

AZ EV. REF. FŐTANODA KÖNYVKOMDÁJA. (Belső farkasutcza 74 sz.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Scoală - BCU Cluj-Napoca.